

REVISIONSUTSKOTTETS UTLÅTANDE 3/2012 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om beställarens utredningsskyldighet och ansvar vid anlitande av utomstående arbetskraft samt av 49 § i lagen om offentlig upphandling

Till arbetslivs- och jämställdhetsutskottet

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 27 mars 2012 en proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om beställarens utredningsskyldighet och ansvar vid anlitande av utomstående arbetskraft samt av 49 § i lagen om offentlig upphandling (RP 18/2012 rd) till arbetslivs- och jämställdhetsutskottet för beredning och bestämde samtidigt att revisionsutskottet ska lämna utlåtande om ärendet till arbetslivs- och jämställdhetsutskottet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringssekreterare Jan Hjelt, arbets- och näringsministeriet
- direktör Janne Marttinen, Skatteförvaltningen, Enheten för utredning av grå ekonomi
- teknisk direktör Pirkko Paavola-Häggblom, Polisstyrelsen
- inspektör Mikko Vanninen, Regionförvaltningsverket i Södra Finland
- arbetsmarknadschef Tapio Kari, Byggnadsindustrin RT rf
- ordförande Matti Harjuniemi, Byggnadsförbundet r.f.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Regeringen föreslår att beställaransvarslagen och lagen om offentlig upphandling ska kompletteras med särskilda bestämmelser om byggverksamhet, närmare bestämt utvidgad utredningsskyldighet för beställaren, skyldighet att utreda om olycksfallsförsäkring har tecknats, höjd försumelseavgift och skyldighet att ta in en klausul om minimianställningsvillkor i entreprenadkontrakt vid offentlig upphandling.

Arbets- och näringsministeriet uppger att det är fråga om en delreform inom byggbranschen. Under våren och sommaren 2012 kommer ministeriet att göra en undersökning om behovet av en totalreform av beställaransvarslagen. Hösten 2012 tillsätts en arbetsgrupp som ska lämna en halvtidsrapport i början av 2013. Eventuella ändringar inom ramen för en totalreform ska träda i kraft i början av 2015.

Revisionsutskottet ser positivt på delreformen av beställaransvarslagen. Det har i ett tidigare sammanhang påpekat (ReUB 9/2010 rd — Ö 8/2010 rd) om försummelseavgiften att den gällande avgiftsskalan särskilt med tanke på grova fall och fall där betydande ekonomisk vinning eftersträvas är otillräcklig för att åstadkomma en förebyggande effekt. Utskottet upprepar sin tidigare ståndpunkt (ReUB 9/2010 rd — Ö 8/2010 rd) att en övergripande bedömning och översyn görs av beställaransvarslagen och att man detaljerat anger hur lagen bör utvecklas mot bakgrund av praktiska erfarenheter.

När det gäller en totalreform är det viktigt att det görs en allomfattande och grundlig bedömning av hur lagen behöver förbättras och problemen åtgärdas, samtidigt som det ska säkerställas att den också fungerar. På tal om den föreslagna lagens funktion fäster sig utskottet särskilt vid en mening i propositionen, "... ska inom bygg-

verksamhet påföras en förhöjd försummelseavgift då beställaren ingår ett avtal med en part som meddelats näringsförbud eller beställaren är medveten om att avtalsparten inte kommer att iaktta lagen". I praktiken kan det visa sig svårt att tolka vad som menas med "medveten". Revisionsutskottet framhöll i sitt tidigare betänkande (ReUB 9/2010 rd — Ö 8/2010 rd) att avgiften i övrigt ska bestämmas i förhållande till om försummelsen är avsiktlig och om betydande ekonomisk vinning eftersträvas och i förhållande till om utredningar enligt beställaransvarslagen försummats upprepade gånger.

Ställningstagande

Revisionsutskottet föreslår

att arbetslivs- och jämställdhetsutskottet beaktar det som sägs ovan.

Helsingfors den 26 april 2012

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Tuija Brax /gröna
medl. Sirkka-Liisa Anttila /cent
Olli Immonen /saf
Mika Lintilä /cent
Lasse Männistö /saml

Pirkko Ruohonen-Lerner /saf
Matti Saarinen /sd
Erkki Virtanen /vänst
Kauko Tuupainen /saf.

Sekreterare var

utskottsråd Nora Grönholm
utskottsråd Matti Salminen.